

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	7
Socialnämnden	2012-06-05	67	9

Dnr 2012/25-731

Yttrande över medborgarförslag om höjd timersättning m m till psykiskt funktionsnedsatta

Bilaga: Tjänsteutlåtande Socialförvaltningen

Ärendebeskrivning

Nils-Gustav Ökvist, Marianne Viita och Stig Styrman anför följande i ett medborgarförslag 2011-11-28.

De som arbetar inom Luleå kommuns verksamheter på Flugfisken och Jobbcenter Södra är en bortglömd grupp. Sedan kommunen övertog ansvaret från landstinget för dagverksamheten har deras timersättning, den s k flitpengen, stått på samma nivå, dvs 8 kronor per timme. En kvarleva sedan 70-talets institutionsvård. 1980 var KPI 100, nu är KPI mer än 300, alltså en tredubbling. Flitpengar borde följa med KPI och därför vara 24 kronor per timme.

Arbetsuppgifter som förekommer inom verksamheterna är exempelvis rekonditionering av bilar, tvätt av kläder för personal och boende inom äldreomsorgen, renovering av möbler, sömnadsarbeten som görs på beställning, licensierade tjänster som köps av företaget Liko. Tjänster och produktion säljs av kommunen till marknadsmässiga priser.

Inom dessa verksamheter finns även café och lunchrestaurang där sysselsättning erbjuds. Trots att de själva sköter om både tillagning och servering betalar de ett marknadsmässigt pris, 80 kronor för lunchmåltid med kaffe. År 2010 var priset 50 kronor, den kraftiga prishöjningen gör att många numera avstår från att äta. God, vällagad och näringsrik mat är särskilt viktigt för denna grupp, främst av hälsoskäl men också av sociala skäl.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	8
Socialnämnden	2012-06-05	67	10

De flesta lever under mycket små förhållanden ekonomiskt. Eftersom de aldrig haft en anställning på den öppna arbetsmarknaden är en sjukersättning på 6 500 kronor netto i månaden vanligt. Av detta ska de som alla andra betala för mat och hyra. Det är en tålig grupp som går till sina arbeten utan att klaga eller ställa krav. De saknar allt inflytande och har oftast inga valmöjligheter till annan sysselsättning. De blir kränkta och nedvärderade av den låga timersättningen men väljer ändå att gå till sin arbetsplats för att bryta sin isolering och få känna gemenskap med andra.

Tilläggas bör att som mest arbetar de 6 timmar per dag, vilket är mycket ovanligt. Flertalet arbetar endast några få timmar per vecka, tidvis är frånvaron hög. Det är rimligt att flitpengen fullt ut täcker kostnaden för bussresan.

Påtryckningar har gjorts för att ändra villkoren för denna grupp, dels av numera nedlagda anhörigföreningen Offensiva Nätverket samt av ledamöter i kommunala tillgänglighetsrådet, utan resultat. Felaktigt har uppgetts att de som deltar i dagverksamheten endast kan ha en inkomst på ett basbelopp av 42 800 kronor per år, utan att deras sjukersättning äventyras.

Faktum är att försäkringskassans regler medger att deras inkomster *får* överstiga basbeloppet, men att inkomster utöver detta beskattas med 50 procent. Så detta argument ursäktar inte att den s k flitpengen ligger kvar på denna skamligt låga nivå. Kommunen lever därmed inte upp till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Att diskriminera på grund av funktionsnedsättning är inte värdigt ett välfärdssamhälle.

Vi yrkar att

- detta ärende behandlas av kommunfullmäktige
- denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter indexuppräknas årligen

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	9
Socialnämnden	2012-06-05	67	11

- det som tillagas och serveras inom dagverksamheterna ska kunna köpas till ett självkostnadspris av de som deltar i dagverksamheten
- traditionen att bjuda på en jultallrik som drogs in år 2010 återinförs för alla deltagare inom dagverksamheterna
- att förändringarna genomförs snarast och senast under år 2012.

Medborgarförslaget stöds även av:

Gammelstads Socialdemokratiska förening, Folkpartiet Liberalerna Luleå, Bergviken Frida S-kvinnoklubb och Luleå S-kvinnoklubb

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- **tillåta att medborgarförslaget får ställas**
- **remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen.**

Socialförvaltningens yttrande

Kommunstyrelsen har begärt socialnämndens yttrande över rubricerade medborgarförslag från Nils-Gustav Ökvist, Marianne Viita och Stig Styrman. De föreslår att den s.k flitpengen till de som arbetar inom kommunens verksamheter Flygfisken och Jobbcenter Södra borde höjas från nuvarande 8 kronor per timme till 24 kr per timme. Vidare att den mat som tillagas inom dagverksamheterna ska kunna köpas till självkostnadspris av alla deltagare inom dagverksamheterna och att en jultallrik ska återinföras.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	10
Socialnämnden	2012-06-05	67	12

Habiliteringsersättningen (s.k. flitpengen ovan) är något som funnits länge för de som deltar i kommunens dagverksamheter. Intentionen med habiliteringsersättningen, enligt den ursprungliga propositionen, är att aktivt stimulera den enskilde att delta i den dagliga verksamheten.

Daglig verksamhet ska inte uppfattas som en anställningsform. Det är inte fråga om avlönat arbete och syftet är inte heller att producera varor eller tjänster. Däremot kan verksamheten med fördel utformas så att den bidrar till att öka personens förutsättningar att senare få en anställning i arbetslivet." (Prop 1992/93:159 Stöd och service till vissa funktionshindrade sid 90)

Kommunen har en lagstadgad skyldighet att ordna sysselsättning utifrån den enskildes behov för personer med psykisk funktionsnedsättning. Syftet är att skapa så meningsfull sysselsättning som möjligt för den enskilde, det ska vara roligt, stimulerande och utmanande. För att få sysselsättning inom kommunens dagverksamheter måste det finnas ett myndighetsbeslut om bistånd via socialtjänstlagen, SoL eller lagen om stöd och service, LSS. Till sin försörjning tillförsäkras den enskilde sjukersättning/aktivitetsersättning från försäkringskassan. Den som inte haft någon inkomst tidigare får då en garantiersättning som ligger mellan 7.800 och 8.600 kr.

Personer som har denna form av sysselsättning och uppbär sjukersättning/aktivitetsersättning bedöms således inte ha arbetsförmåga. De kan inte jämföras med personer som har skyddad anställning, som bedöms ha arbetsförmåga allt mellan 25 - 100 % och där anställningen innefattar reella arbetsuppgifter.

Beträffande ersättningens storlek

Habiliteringsersättningens storlek vilar på rekommendationer från Sveriges kommuner och landsting. I de fall det betalas ut beräknas de vanligen med 0,1 % av ett prisbasbelopp. År 2012 utgör det 44 kr/dag. Luleå kommun betalar f.n. 56 kr/dag (8 kr/tim x 7 tim)

I Luleå har ca 363 personer i sysselsättning enligt SoL eller LSS och verksamheten kostar 54 miljoner/år att driva. Av detta är habiliteringsersättningen ca 1,6 miljon.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	11
Socialnämnden	2012-06-05	67	13

En jämförelse med kommuner inom ramen för jämförelseprojektet Måttbandet norr, bestående av kommunerna Kalix, Luleå, Piteå Skellefteå, Sollefteå, Sundsvall, Umeå, Örnsköldsvik och Östersund visar att Luleå kommun har den högsta habiliteringsersättningen. Även jämförelser med andra kommuner i landet visar att Luleå kommun har den högsta habiliteringsersättningen. En del kommuner i landet har helt tagit bort denna ersättning.

Av ovanstående framkommer att de som deltar i kommunens dagverksamhet erbjuds sysselsättning med *syftet att stimulera den enskilde till ett aktivt liv, men den habiliteringsersättning (flitpeng) som utges är inte avsett för den enskildes försörjning. Deltagarna får sin försörjning tillförsäkrad genom sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan.* Det framgår också att Luleå kommun har en högre habiliteringsersättning än jämförbara kommuner samt att ersättningen överstiger SKL:s rekommendationer.

Då det gäller motionens övriga delar, kring subvention av matkostnader och julfirande, så är det upp till varje verksamhet att se till kundernas bästa utifrån sina ekonomiska ramar och bör inte politiskt detaljregleras.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår socialförvaltningen att medborgarförslaget avslås.

Socialförvaltningens förslag

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden rekommendera kommunstyrelsen

- avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	12
Socialnämnden	2012-06-05	67	14

Yrkanden

Nr 1.

Ordföranden yrkar bifall till socialförvaltningens förslag.

Nr 2.

Stefan Tornberg (C) och Per Tjårdalen (M) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att satts.

Yttranderätt i egenskap av ersättare
Folke Tuneström (V) använder sin yttranderätt och föreslår bifall till medborgarförslagets andra att satts.

Ayse Duyar (MP) använder sin yttranderätt och föreslår bifall till medborgarförslagets tredje att satts.

Utöver ovanstående yrkanden så föreslår Allmänna utskottet att

- Följande text förs in i protokollet:
Då det gäller motionens övriga delar, kring subvention av matkostnader och julfirande, så är det upp till varje verksamhet att se till kundernas bästa utifrån sina ekonomiska ramar och bör inte politiskt detaljregleras.
- Samt att Kommunala Tillgänglighetsrådet (KTR) får möjlighet att yttra sig innan medborgarförslaget behandlas i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkande 1 mot yrkande 2 och finner yrkande 1 antaget.

Stefan Tornberg (C) och Per Tjårdalen (M) reserverar sig mot beslutet

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	14
Socialnämnden	2012-06-05	67	15

Allmänna utskottets förslag

Socialnämndens allmänna utskott föreslår således socialnämnden besluta

- avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta
- *Texten "Då det gäller motionens övriga delar, kring subvention av matkostnader och julfirande, så är det upp till varje verksamhet att se till kundernas bästa utifrån sina ekonomiska ramar och bör inte politiskt detaljregleras" tillförs protokollet.*
- KTR ska få möjlighet att yttra sig innan medborgarförslaget behandlas i kommunstyrelsen.

Reservationer

Stefan Tornberg (C) och Per Tjårdalen (M) reserverar sig mot beslutet att avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta

Yrkanden

Nr 1.

Ordförande, tillsammans med samtliga ordinarie ledamöter för socialdemokraterna yrkar bifall till Allmänna utskottets förslag.

Nr 2.

Stefan Tornberg (C), Per Tjårdalen (M), Emil Åkerström (M) och Folke Tuneström (V) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att sats.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	15
Socialnämnden	2012-06-05	67	16

Nr 3.

Ayse Duyar (MP) yrkar bifall till medborgarförslagets tredje att sats.

Nr 4.

Sofie Pettersson (FP) yrkar bifall till medborgarförslaget i sin helhet.

Propositionsordning

Ordförande ställer varje att sats för sig ur medborgarförslaget i proposition till yrkandena; sitt eget yrkande Nr 1 i proposition till övriga yrkanden var och en för sig Nr 2, Nr 3, Nr 4 och Nr 5.

Medborgarförslag nr 2: "denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter indexuppräknas årligen". Ordförande finner yrkande Nr 1 antaget. Avslag.

Medborgarförslag nr 3: "det som tillagas och serveras inom dagverksamheterna ska kunna köpas till ett självkostnadspris av de som deltar i dagverksamheten". Ordförande finner yrkande Nr 1 antaget. Avslag.

Medborgarförslag nr 4: "traditionen att bjuda på en jultallrik som drogs in år 2010 återinförs för alla deltagare inom dagverksamheterna". Ordförande finner yrkande Nr 1 antaget. Avslag.

Medborgarförslag nr 5: "att förändringarna genomförs snarast och senast under år 2012". Ordförande finner yrkande Nr 1 antaget. Avslag.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	14
Socialnämnden	2012-06-05	67	17

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar således rekommendera kommunstyrelsen besluta

- avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta samt
- begära yttrande från KTR i ärendet innan medborgarförslaget behandlas i kommunstyrelsen
- beträffande förslagen om subvention av matkostnader och julfirande, så är socialnämndens uppfattning, att det är upp till varje verksamhet, att ombesörja kundernas bästa utifrån verksamhetens ekonomiska ramar och ska därför inte politiskt detaljregleras".

Reservationer

Stefan Tornberg (C), Per Tjärdalen (M), Emil Åkerström (M), Folke Tuneström (V), Ayse Duyar (MP) och Sofie Pettersson (FP) reserverar sig avseende beslutet om att avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta till förmån för sina egna yrkanden.

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2012-04-27		
Allmänna utskottet	2012-05-15	33	18
Socialnämnden			